

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Безкоштовно

18 червня 2020 року

№23 (3316)

КПІ випускникам шкіл: "Щасти на ЗНО!"

Саме з таким гаслом 12 червня 2020 року адміністрація, працівники та студенти Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" звернулися до цього річних випускників у рамках Всеукраїнського флешмобу "#ЩастиНаЗНО".

Ця загальноукраїнська акція, якою суспільство намагається психологічно та інформаційно підтримати своїх юних співгромадян, які готуються складати дуже важливі для їхнього майбутнього іспити, за кілька років її проведення стала традиційною. Для когось із випускників успішно пройдено тестування дасть путівку в омріяну професію, а хтось зрозуміє, на чому потрібно зосередитися, щоб отримати право на здобуття вищої освіти. Отож кожний з них хвилюється, і будь-яка підтримка є для них важливою. Особливо, якщо це

підтримка вишу, до якого плануєш вступати.

До речі, Київська політехніка приєдналася до цього проекту вперше. За словами очільниці відділу сприяння працевлаштуванню та професійного розвитку ДНВР Наталії Пожарської, взяти участь у флешмобі "#ЩастиНаЗНО" нашому університету запропонував Благодійний фонд "Фундація соціальних інновацій "З країни в Україну". Для цього потрібно було зняти коротке відео чи зробити фото із зображенням хештегу "#ЩастиНаЗНО", сказати кілька слів на підтримку випускників і опублікувати все це в соціальних мережах. "Ми запросили факультети долучитися, і спільно з Медіалабораторією зробили перший відеоролик з нашими побажаннями. Наданий факультетами матеріал висвітлюватимемо поступово на офіційних ресурсах університету", – додала вона.

Участь у заході взяли проректор з навчальної роботи Анатолій Мельниченко, проректор з наукової роботи Віталій Пасічник, проректор з навчально-виховної роботи Наталія Семінська, наші викладачі та студенти.

Акція розпочалася 3 червня й особливого розмаху набула напередодні пробного ЗНО, дві сесії якого планувалося провести 15 та 17 червня. Утім, через зростання кількості захворілих на COVID-19 у низці регіонів країни, Кабінет Міністрів України заборонив випускникам до 22 червня 2020 року відвідувати заклади освіти для участі в тестуваннях. Було прийнято рішення провести їх в онлайн-режимі.

Що стосується "реального" ЗНО, яке цього року має стартувати 25 червня із зовнішнього тестування з математики і завершитися 17 липня зовнішнім тестуванням з

хімії, то, за словами заступника міністра охорони здоров'я – головного санітарного лікаря України Віктора Ляшка, остаточне рішення щодо його проведення уряд ухвалюватиме 22 червня. Про це він заявив на брифінгу 13 червня і додав, що, водночас, не виключає того, що епідеміологічна ситуація може й не дозволити провести зовнішнє незалежне оцінювання у визначені терміни.

Така невизначеність, звісно, додає певного напруження у підготовці до ЗНО, тому й підбадьорливі слова на адресу наших випускників, які у важливий період свого життя разом з усією країною опинилися в такій непростій ситуації, особливо потрібні.

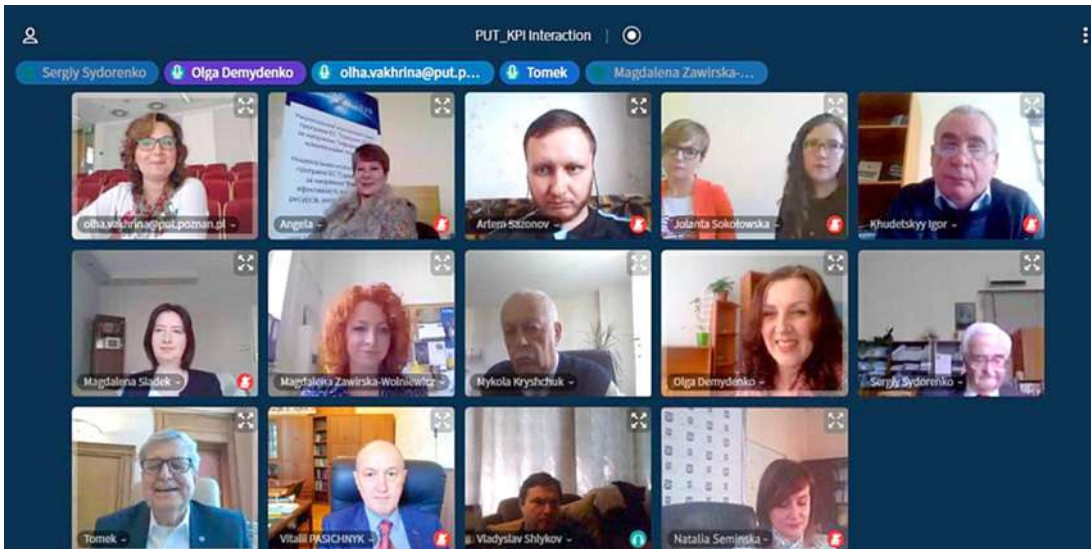
Тож нехай цей флешмоб хоч трохи додасть їм віри та впевненості у власних силах. А ми всі триматимемо за них "кулачки".

Лілія Скиба

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Вебінар "Академічна мобільність у КПІ ім. Ігоря Сікорського та Познанській політехніці" – новий етап співпраці університетів-партнерів

Карантинне буття вищої освіти створило безліч викликів для учасників освітнього процесу практично в усіх сферах університетського життя. Але водночас цей період став стимулом для пошуку нових шляхів взаємодії, а відтак – і відкриття нових перспектив.

Сфера академічної мобільності як один з пріоритетних напрямів інтернаціоналізації діяльності КПІ ім. Ігоря Сікорського під час карантину теж постала перед своєрідним викликом, який відкрив нові горизонти і етапи співпраці з зарубіжними університетами-партнерами.

Вебінар "Академічна мобільність у КПІ ім. Ігоря Сікорського та Познанській політехніці", що відбувся 4 червня з ініціативи департаменту навчально-виховної роботи спільно з департаментом міжнародного співробітництва, став саме таким новим етапом співпраці. Захід було спрямовано на інформування спільноти КПІ ім. Ігоря Сікорського про різноаспектні можливості співпраці з Познанською політехнікою. Адже в контексті підготовки до акредитації освітніх програм університету питання інтернаціоналізації освітньої діяльності актуалізуються, і таке інформування про можливості і перспективи є важливою ланкою цього процесу. До заходу долучилися понад 50 учасників. Серед них були

представники адміністрації (від КПІ ім. Ігоря Сікорського – проректор з навчально-виховної роботи Наталія Семінська, проректор з наукової роботи Віталій Пасічник та проректор з міжнародних зв'язків Сергій Сидоренко; від Познанської політехніки – голова департаменту міжнародного співробітництва Магдалена Завірська-Вольневич), відділів міжнародного співробітництва обох університетів, координатори з академічної мобільності, координатори програм подвійних дипломів, науковці, студенти, аспіранти та інші.

Вітальним словом від імені університетів-партнерів вебінар відкрили ректор Познанської політехніки Томаш Лодиговський та проректор з міжнародних зв'язків КПІ ім. Ігоря Сікорського член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко. Сергій Сидоренко у вітальній промові, з-поміж іншого, наголосив на важливості спільних зусиль представників обох університетів у пошуку нових ідей і початку нового етапу співробітництва між університетами, посилення взаємодії у проектах NAWA, Erasmus+, організації програм подвійних дипломів, міжнародних наукових грантових програм тощо. "Надзвичайно важливим для КПІ ім. Ігоря Сікорського та України загалом є формування нового покоління молодих учених і викладачів, вихованого на

принципах глобального європейського мислення. Задля майбутнього України ми маємо на меті сформувати людей нової ментальності, нових амбіцій, озброєних не лише знаннями в конкретній науково-технічній сфері, а й особливими вміннями у сфері демократичних і економічних трансформацій та громадського управління, таких важливих для створення майбутньої адміністративної еліти України", – зазначив С.Сидоренко.

Вебінар проходив у дружній і невимушеній атмосфері, а модерували його фахівці з міжнародного співробітництва Познанської політехніки, координатор програм подвійного диплома Ольга Вахріна та начальник відділу академічної мобільності КПІ ім. Ігоря Сікорського Ольга Демиденко.

Зі спікерами від Познанської політехніки обговорювали:

- програми міжнародного академічного обміну Erasmus+ (з Магдаленою Сядек);
- можливості польських програм академічного обміну для українських здобувачів вищої освіти (бакалаврів, магістрів, аспірантів та докторантів), викладачів та науковців (з Мартою Ліпінською та Агнешкою Сатерленд);
- спільний досвід організації програм подвійного диплома та нові можливості співпраці (з Ольгою Вахріною);
- програми підтримки міжнародної мобільності від NAWA та Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (з Йолантою Соколовською);
- освітні та наукові можливості проектів Програми "Горизонт 2020" (з Анною Коралевською).

Кожна неймовірно інформативна й цікава презентація польських партнерів викликала жваве обговорення під час подальшої панельної дискусії, що дозволила визначити нові сфери взаємної зацікавленості сторін і намітити подальші кроки спільної міжнародної взаємодії. Отож можна стверджувати, що цей вебінар як спільна добротворча подія став не лише гідною відповіддю університетів-партнерів на виклик пандемії до процесу інтернаціоналізації освітнього процесу, а й новим етапом їх подальшої дружньої й ефективної співпраці.

Інф. ДНВР

АКТУАЛЬНО

Про зміни в графіку навчального процесу

Терміни проведення цьогорічної вступної кампанії Міністерство освіти і науки України, врахувавши ситуацію, що виникла через пандемію COVID-19, перенесло на місяць. Визначено, що вона проходить у серпні. Через відтермінування всіх її дат у КПІ ім. Ігоря Сікорського буде змінено і початок навчання для студентів 1-го курсу бакалаврату та 1-го курсу магістратури. Для них перший семестр стартуватиме 21 вересня 2020 року і завершиться 2 січня 2021 року. Для студентів 1-го курсу магістратури фізико-математичного факульте-

ту навчання у цьому семестрі триватиме до 28 листопада. Такі дати визначено наказом ректора від 10.06.2020 р. №1/212 "Про внесення змін до графіку навчального процесу на 2020/2021 навчальний рік".

При цьому студенти інших курсів розпочнуть навчання, як і завжди, 1 вересня.

У розкладах занять осіннього семестру факультети та інститути КПІ ім. Ігоря Сікорського мають врахувати скорочення термінів

теоретичного навчання, забезпечивши при цьому повне виконання програм навчальних дисциплін. За словами проректора з навчальної роботи Анатолія Мельниченка, жодних скорочень цих програм і змін обсягів кредитів не передбачено. Тож кількість годин на вивчення окремих предметів не зменшиться – може лише дещо збільшитися кількість пар на тиждень, але у межах визначених норм.

Дмитро Стефанович

Науковий гурток з верстатобудування та його керівник професор Юрій Кузнецов

Останнім часом у КПІ ім. Ігоря Сікорського все більше уваги приділяється студентським науковим та інженерним гурткам. Це не дивно. Адже в таких гуртках майбутні фахівці можуть не лише поглиблювати свої знання з фаху, але й ще під час навчання долучатися до реальних справ. Завдяки цьому вони до закінчення університету набувають практичного досвіду, відсутність якого є характерною рисою більшості молодих спеціалістів. Студентські гуртки у нас діють офіційно, на підставі певних наказів і положень.

Студентський гурток "Верстати та машини різного призначення на модульному принципі" створено наказом №1/169 від 07.05.2020 р. Гурток займається розробкою техніки нового покоління на світовому рівні (мобільних і багатоцільових верстатів, у тому числі з паралельною та гібридною кінематикою, мобільних роботів довільної орієнтації в просторі, робототехнічних комплексів, контрольно-вимірних та інтелектуальних машин на основі біоніки та електроніки, 3D-принтерів тощо).

Керівником гуртка є видатний науковець-механік та інженер-дослідник, заслужений винахідник УРСР, заслужений працівник народної освіти України, заслужений викладач НТУУ "КПІ", почесний доктор Технічного університету Габрово (Болгарія), тричі лауреат наукової стипендії Президента України, лауреат 4-х дипломів "Кращий винахідник року" в Україні, володар золо-

тої медалі Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WIPO) "Видатний винахідник", професор кафедри конструювання машин MMI д.т.н., проф. Юрій Миколайович Кузнецов.

Ю.М.Кузнецов – автор понад 1000 наукових робіт, 74 книг, близько 500 охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності, двох проданих ліцензій. Створив спільне українсько-китайське підприємство "ПАТРОН" з виробництва самозатискних свердлильних патронів. Він підготував 11 докторів і 44 кандидати технічних наук. Юрій Миколайович заснував наукову школу "Інноваційний синтез верстатів нового покоління та їх механізмів" за напрямками: 1) Синтез і аналіз затискних механізмів, технологічного оснащення і пристроїв автоматичного маніпулювання різними

об'єктами; 2) Створення верстатів-автоматів, верстатів з ЧПК, роботів і робототехнічних комплексів, у тому числі з механізмами паралельної структури, на модульному принципі для високопродуктивної прецизійної обробки; 3) Методологія науково-технічної творчості (креатологія) та інтелектуальна власність; 4) Використання на міждисциплінарному рівні основ теорії еволюційного і генетичного синтезу антропогенних систем нових поколінь.

За першим напрямом у СРСР і Болгарії видано російською і болгарською мовами спільний довідник "Самонастраивающиеся зажимные механизмы". За другим напрямом побачив світ перший в Україні навчальний посібник "Технологічне обладнання з паралельною кінематикою". За третім написано перший в Україні підручник для магістрів "Патентознавство та авторське право" і видано монографію "Дипломне проектування з інтелектуальної власності". З методології технічної творчості Ю.М.Кузнецов підготував два посібники: "Теорія розв'язання творчих задач", присвячений сучас-

ним методам пошуку нових рішень (технічних та інших) у різних галузях, і "Прогнозування розвитку технічних систем", а також виданий трьома мовами (українською, російською, англійською) підручник "Теорія технічних систем". З четвертого напрямку двома мовами (російською і португальською) видано монографію "Генетико-морфологічний синтез затискних патронів".

Певне уявлення про розробки та ідеї Ю.М.Кузнецова можна отримати, якщо зазирнути на його персональний YouTube-канал (<https://www.youtube.com/channel/UC216rLbqelP3Ng85oVRTVKg>).

Там є багато відео, які демонструють роботу верстатів нового покоління, розроблених і виготовлених під керівництвом Ю.М.Кузнецова. Серед них – настільний фрезерний верстат портального компонування, мод. CNC 250, виготовлений учнем Ю.М.Кузнецова, Олександром Степаненком, (нині – к.т.н., працює в Канаді); малогабаритні верстати на модульному принципі з комп'ютерним керуванням; п'ятикоординатна машина з паралельною кінематикою, яка при різних виконавчих органах на рухомій платформі може бути верстатом, роботом і координатно-вимірю-

вальною машиною; верстати пірамідального, клиноподібного, призматичного, портального компонування з механізмами паралельної структури; верстат-автомат для шліфування бурштинових кульок для прикрас та ін.

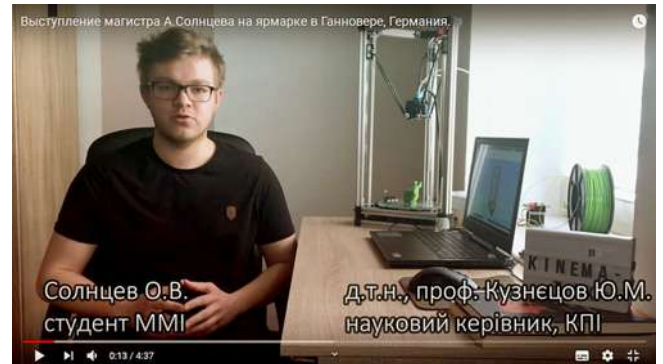
На тому самому каналі розміщено виступ магістра Олексія Солнцева (німецькою мовою) на ярмарку в Ганновері, Німеччина, де той презентує

тує 3D-принтер на базі триглайда, розроблений і виготовлений під керівництвом Ю.М.Кузнецова.

На каналі також розміщено виступ Ю.М.Кузнецова на конференції з філософських проблем творчості, у якому йдеться про методи інженерної творчості.

Варто також сказати, що Юрій Миколайович має великий досвід залучення студентів до виконання реальних проєктів. Ще у 70-ті роки ХХ сторіччя він очолював студентське конструкторське бюро, створене з ініціативи ректора КПІ Г.І.Денисенка. Це КБ займалося модернізацією металорізальних верстатів на підприємствах, а також розробило перший в СРСР двопозиційний напівавтомат моделі ПОА-1К з м'якими супортами і активним контролем для обточування алмазів

на Київській діамантовій фабриці "Кристал". Цей верстат було впроваджено на всіх восьми підприємствах "Кристал" СРСР. Потім Ю.М.Кузнецов постійно залучав студентів до виконання господарських тем на кафедрі. З цих студентів багато хто під його керівництвом або консультуванням захистили кандидатські і докторські дисертації. Кілька років тому він знову організував студентське КБ "Верстат".

"Верстатобудування – це серцевина машинобудування, – говорить Юрій Миколайович. – Якщо ми хочемо бачити Україну суверенною розвиненою індустріально-аграрною державою, то маємо відродити верстатобудування. А перший крок на цьому шляху – підготовка нової генерації конструкторів верстатів і робототехнічних комплексів. Щоб верстати були конкурентоспроможними, вони мають бути принципово новими. Гасло "Наздогнати і перегнати!" нині застаріло. "Перегнати, не наздоганяючи!" – ось принцип, керуючись яким можна досягти прориву у техніці і промисловості. Студентські гуртки – це хороший засіб підготовки фахівців, які зможуть забезпечити технічний і суспільний прогрес України".

Будемо сподіватися, що мрії Ю.М. Кузнецова здійсняться.

Докладніше про програму гуртка "Верстати та машини різного призначення на модульному принципі" можна дізнатися за посиланням: <https://telegra.ph/Verstati-ta-mashini-r%20D1%96znogo-priznachennya-na-modulnomu-princip%D1%96-05-07>.

В. Миколаєнко

Інформаційна підтримка освіти та досліджень здійснюється постійно

Працівники Центру інформаційної підтримки освіти та досліджень Науково-технічної бібліотеки ім. Г.І. Денисенка під час карантину дистанційно інформують, консультують, навчають дослідників, розміщують освітні та наукові матеріали в інституційному репозитарії КПІ ім. Ігоря Сікорського (ELAKPI), координують діяльність з академічної доброчесності.

Бази даних

Дослідники з нашого університету і нині мають доступ до міжнародних реферативних та наукометричних баз даних Scopus та Web of Science завдяки продовженню передплати цих ресурсів Міністерством освіти і науки України.

Щоб працювати з Web of Science вдома, слід створити свій обліковий запис, зареєструвавшись на цій платформі в локальній мережі університету, використовуючи особисту електронну адресу.

Для отримання віддаленого доступу до Scopus можна скористатися реєстраційною формою за посиланням: https://docs.google.com/forms/d/1gWuNm1rV5eR1KhdX7_aevqawss5OzBR7OT27Wv18K0/viewform?edit_requested=true. Можна також подати заявку через пошту нашого Центру (science@library.kpi.ua, тема листа "Віддалений доступ до Scopus"; у тексті листа слід зазначити електронну пошту для налаштування доступу).

Консультанти Центру здійснюють моніторинг інформаційних ресурсів для навчання та дослідницької діяльності, що постійно або на час карантину є у вільному доступі, і регулярно оновлюють їх перелік, розміщений за посиланням: <https://www.library.kpi.ua/resources/databases>.

Консультування та освітні заходи

Дистанційно здійснювалося консультування викладачів, науковців, студентів з питань доступу до баз даних, реєстрації, пошуку інформації, уточнення кількісних показників учених у базах Scopus, Web of Science. Загалом за період карантину було надано понад 700 консультацій. Разом з дослідниками усунули понад 120 випадків "розпорошення" авторського доробку в наукометричній базі даних Scopus через формування кількох профілів одного автора (Autor ID).

Здійснювався моніторинг та інформування про дистанційні освітні заходи для дослідників. Наші дослідники долучалися до вебінарів від компанії Clarivate Analytics. За посиланням <https://www.youtube.com/channel/UCSMJ679M7c781YA5eu41jYg> доступне навчальне відео цієї компанії.

Доступні також відеозаписи вебінарів про можливість використання бази даних Scopus та бібліографічного менеджера Mendeley:

- "Знайомство зі Scopus" (<https://www.brighttalk.com/webcast/10439/400203>);
- "Пошук інформації у Scopus" (<https://www.brighttalk.com/webcast/10439/400205>);
- "Профіль автора у Scopus" (<https://www.brighttalk.com/webcast/10439/400209>);
- "Бібліометричні інструменти Scopus" (<https://www.brighttalk.com/webcast/10439/400214>);
- "Бібліографічний менеджер Mendeley в роботі дослідника" (<https://www.brighttalk.com/webcast/10439/400215>).

Наразі Центр продовжує консультування дослідників дистанційно. Звертатися можна за адресою: science@library.kpi.ua та за телефоном 204-96-72.

Інструкції з використання цифрових інструментів

Дослідники можуть самостійно у будь-який час актуалізувати свій профіль, використовуючи інструкції, які розробили консультанти Центру:

– Інструкція зі створення профілю автора в Google Scholar: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32736>;

– Інструкція з коригування авторського профілю в Scopus: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/18913>;

– Інструкція зі створення ідентифікатора ResearcherID на PUBLONS: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/18912>;

– Інструкція з реєстрації профілю дослідника в ORCID: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/19051>.

Розроблено інструкції для самостійного опанування цифрових інструментів наукової комунікації, що використовуються на різних етапах дослідницького циклу: для роботи з джерельною базою, спілкування з колегами, розширення співапраці, надійного представлення наукового доробку у вільному доступі тощо. Наприклад, бібліографічні менеджери дозволяють організувати і підтримувати особисту чи колективну бібліотеку посилань на освітні та наукові матеріали з можливістю завантаження першоджерел. Ці цифрові інструменти дозволяють автоматизувати процес укладання переліків літератури, забезпечують швидке оформлення цитувань, посилань у потрібному форматі, заощаджуючи час автора та попереджаючи випадки ненавмисного плагіату.

Доступні інструкції з використання: бібліографічного менеджера EndNote Online: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/33688> та бібліографічного менеджера та соціальної мережі для науковців Mendeley: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32550>.

А можливість зберігати свої документи, дослідницькі дані, програмне забезпечення для себе чи у відкритому доступі надають такі платформи, як Zenodo та Figshare. В ELAKPI є інструкції з реєстрації користувача та розміщення матеріалів у Zenodo: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32724> та Figshare: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32972>.

Академічна доброчесність

Наш Центр надає консультації з різних питань академічної доброчесності, забезпечує технічну перевірку на ознаки плагіату рукописів монографій, підручників та навчальних посібників. За час карантину перевірено понад 50 рукописів.

Досвід організації перевірки академічних текстів на ознаки плагіату в умовах віддаленої роботи університетів обговорювався під час серії вебінарів від компанії "Unicheck Україна". А досвід функціонування системи запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського представлено на інтенсивному навчальному вебінарі "Академічна доброчесність онлайн. Реальний досвід закладів вищої освіти", відеозапис якого доступний на сторінці "Unicheck Україна" в соціальній мережі Facebook.

Проведено низку вебінарів від Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP, записи яких доступні в Інтернеті:

- "Мистецтво академічного письма: практичні поради", доступний на YouTube-каналі проекту (<https://www.youtube.com/watch?v=TYiYgZDEVpE>);
- "Все, що ви хотіли знати про плагіат" (<https://www.youtube.com/watch?v=0qOrDesHH0Q&t=4429s>);
- "Акредитація: не все так складно" (<https://www.youtube.com/watch?v=9EewJa9r2f0&t=2s>);
- "Аргументативне есе: поради і приклади" (<https://www.youtube.com/watch?v=FEUHEEijD7M>);
- "Політика університетів із запобігання студентському плагіату" (https://www.youtube.com/watch?v=yWMH_AVa6kU);

– "Збалансувати навантаження під час дистанційного навчання: місія здійснена" (<https://www.youtube.com/watch?v=ATqB9WbDtxw&t=418s>);

– "Академічна доброчесність: від теорії до практики" (<https://www.youtube.com/watch?v=8qDHTAg1-s>);

– "Університетська система дотримання академічної доброчесності: нормативна база or/and/versus дієві механізми" (<https://www.youtube.com/watch?v=T2VDwWzZr90&t=1s>);

– "Як провести сесію онлайн?" (<https://www.youtube.com/watch?v=NHNW4xZ7Lcw>);

– "Особливості забезпечення академічної доброчесності в природничих і технічних науках" (<https://www.youtube.com/watch?v=cZMrTb3VOEc>).

Наразі продовжується консультування відповідальних осіб щодо перевірки різних видів академічних текстів на ознаки плагіату дистанційно через e-noiumy@kpi.ua.

Щоб дізнатися більше про плагіат та перевірку робіт, радимо послухати подкаст: https://www.youtube.com/watch?v=nfu3_fQXzdo&feature=youtu.be&fbclid.

Електронний архів університету ELAKPI працює без канікул

У період карантину ELAKPI (<https://ela.kpi.ua/>) працював дистанційно і продовжує працювати у період літніх канікул. Депозиторами електронного архіву можуть бути викладачі, докторанти, аспіранти та студенти КПІ ім. Ігоря Сікорського, бібліотекарі та інші працівники університету, а також особи, які пов'язані з КПІ ім. Ігоря Сікорського (заслужені професори або особи, що мають почесні посади в університеті). Матеріали ELAKPI індексуються пошуковими системами, зокрема Google Scholar, а це сприяє їхньому швидкому пошуку, використанню, цитуванню.

Статистичні дані підтверджують значущість ELAKPI як цінної, оригінальної колекції для навчання та досліджень. За даними Google Analytics, у травні поточного року зареєстровано рекордну кількість користувачів ELAKPI за місяць – 959 тис. та понад 2 млн переглядів матеріалів за статистикою DSparse. Тож дослідники університету можуть продовжувати розміщення своїх матеріалів шляхом самоархівування відповідно до інструкції "Реєстрація користувача та розміщення матеріалів в ELAKPI": <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/20655>. Консультації з питань реєстрації та розміщення матеріалів завжди можна отримати через [e-noiumy@kpi.ua](mailto:elakpi@library.kpi.ua).

Євгенія Кулик,
зав. Центру інформаційної підтримки освіти та досліджень НТБ, кандидат наук з соціальних комунікацій

ОЗДОРОВЛЕННЯ

Літо 2020: оздоровчому сезону – бути!

Цього року пандемія COVID-19 і оголошений через це карантин внесли корективи в налагоджену роками систему організації літнього відпочинку студентів і співробітників КПІ ім. Ігоря Сікорського, а також їхніх дітей. Про особливості цьогорічного оздоровчого сезону, готовність баз відпочинку до прийняття відпочивальників та певні організаційні моменти координатору "Київського політехніка" розповіла начальник відділу організаційної роботи департаменту майнових і соціальних питань **Ольга Іванова**:

"Бази відпочинку КПІ в цьому році працюватимуть. Коротко розповім про те, що пропонує кожна з них і їхній стан на сьогодні."

Оздоровчий комплекс "Маяк" – база відпочинку на березі Чорного моря, у смт. Лазурне Херсонської області. Тут на відпочивальників чекають яскраве сонце, тепле море, великий піщаний пляж. Політехніків розселяють у шестиповерховому корпусі, за кілька десятків метрів від пляжної зони, в одно- та двокімнатних номерах на дві-чотири особи з усіма вигодами. Студенти мешкають у чоти-

Оздоровчий комплекс "Маяк"

рьох одноповерхових будинках, у кімнатах на двох, чотирьох, п'ятьох або шістьох осіб. На території комплексу функціонують їдальня, кінотеатр, спортивні майданчики, більярд, настільний теніс.

До нового оздоровчого сезону на базі було проведено озеленення території та ремонт номерів.

Дати заїздів: перший з 29.06 по 05.07 (без харчування); другий з 06.07 по 18.07, третій з 20.07 по 01.08, четвертий з 03.08 по 15.08, п'ятий з 17.08 по 29.08 – усі з харчуванням. **Докладніша інформація – за посиланням:** <https://relax.kpi.ua/session2020/ok-mayak-lito-2020/>.

Спортивно-оздоровчий табір "Політехнік" розташований у мальовничому куточку селища Глібовка Київської області серед вічнозелених сосен на березі Київського водосховища. Чисте повітря, сонячні ванни та Київське море створюють тут чудову атмосферу для відпочинку. Тих, хто для свого відпочинку обирає цю базу, розселяють в одно- та двокімнатних номерах на 2-6 осіб в оновлених будівлях корпусів. На території функціонують їдальня (харчування на замовлення), безкоштовна автомобільна стоянка, облаштований власний пляж, футбольне поле, більярд; встановлено столи для настільного тенісу, альтанки для пікніка, мангали; передбачено можливість для рибалки.

До нового оздоровчого сезону на базі проведено косметичний ремонт, зроблено додаткове озеленення території та встановлено нові альтанки для відпочивальників.

Дати заїздів – з 29 червня по 30 серпня за гнучким графіком. **Докладніша інформація – за посиланням:** <https://relax.kpi.ua/session2020/sot-politehnik-lito-2020/>.

Студентський військово-спортивний табір "Сосновий" розташований у зеленій зоні на березі Дніпра, у м. Українка Київської області. До послуг відпочивальників тут три затишні стаціонарні корпуси з однокімнатними та двокімнатними номерами на три особи із санвузлом, холодною та гарячою водою.

Територія гарно упорядкована: м'яке освітлення, асфальтовані доріжки, квітники та галявини. Доглянутий пляж, майданчики для дозвілля. Тут на всіх чекають затишок, цілюще хвойне повітря, пташині переспіви. Любителі порибалити знайдуть чудові місця на Дніпрі, Стугні, Козинці. На території "Соснового" також є їдальня, футбольне поле, більярд, настільний теніс, альтанки, мангали, місця для пікніка.

До нового оздоровчого сезону на базі проведено озеленення території та встановлено нові альтанки для відпочивальників.

Дати заїздів: перший з 29.06 по 11.07; другий з 13.07 по 25.07; третій з 27.07 по 08.08; четвертий з 10.08 по 22.08; п'ятий з 24.08 по 30.08. **Більше інформації дізнавайтесь за посиланням:** <https://relax.kpi.ua/session2020/svt-sosnovyj-lito-2020/>.

Ще одна наша база – **Студентський гірсько-спортивний оздоровчий табір "Глобус"** – тимчасово закрита на капітальний ремонт.

На жаль, карантин завадив впровадити багато запланованих покращень та реалізувати всі намічені плани, але сьогодні, напередодні відкриття оздоровчого сезону, на базах проводиться інтенсивна робота з їх остаточної підготовки.

Цього року бронювання путівок на бази відпочинку здійснюється онлайн на сайті: <https://relax.kpi.ua/bronyuvannya-putivok/>. **Дізнаватися деталі можна в розділі "Оздоровлення 2020"** (<https://relax.kpi.ua/session2020/>).

Спортивно-оздоровчий табір "Політехнік"

Звертаємо увагу на особливості оздоровчого сезону 2020. Адміністрація виконує всі вимоги щодо протиепідемічних заходів: на кожен базу закуплено необхідну кількість антисептиків, пірометрів, медичних масок. Регулярно, декілька разів на день, здійснюватиметься обробка антисептичними засобами приміщень для проживання і місць загального користування. В їдальнях дотримувати-

Студентський військово-спортивний табір "Сосновий"

меться необхідна дистанція між столами, а посадка за стіл – не більше 4 людей. Цими днями ведеться робота з облаштування пляжної зони відповідно до карантинних вимог.

Директори та працівники баз проінструковані і готові надавати якісні послуги та безпечний відпочинок.

Відповіді на запитання стосовно оздоровлення на базах відпочинку можна отримати за тел.: (098) 946-14-73 та (095) 671-52-15".

Редакція "КПІ" також поспілкувалася з головою об'єднаного профкому КПІ ім. Ігоря Сікорського **Михайлом Безуглим**.

"Окрім оздоровлення на університетських базах, профком КПІ традиційно забезпечує можливість відпочинку дітей працівників в оздоровчих комплексах карпатського (табір "Верховина", Івано-Франківська область) та чорноморського (оздоровчий центр "Сонячний берег", Одеська область) регіонів, – розповів він. – Звичайно, поточна епідеміологічна ситуація внесе певні корективи в дитячий відпочинок, але маємо надію, що він відбудеться, і відбудеться у максимальному обсязі. Додам, що батьківська плата за трижневий дитячий відпочинок складає лише 20% від повної вартості путівки. Третій рік поспіль, завдяки співпраці з Київською міською організацією профспілки освітян, поновився санаторно-курортний відпочинок для родин працівників з дітьми та онуками. До традиційного відпочинку на базі відпочинку "Медик" (смт. Затока, Одеська область) додався комплекс "Сідус" (смт. Східниця, Львівська область).

Утім, санаторно-курортний сезон, що організовується профкомом з пільговою встановленою вартістю путівок, не обмежується літнім сезоном. Працівникам надається 50% знижка на 12-14 денний відпочинок у будь-якому санаторно-курортному закладі за медичними показниками протягом року. Тож запрошуємо скористатись можливостями, які надаються профкомом КПІ. Оперативну інформацію можна завжди знайти за посиланням: <http://profkom.kpi.ua>".

Щоправда, станом на 17 червня остаточного рішення щодо організації оздоровлення дітей в літніх таборах на державному рівні ще не прийнято. Залишається сподіватися на поліпшення епідемічної ситуації в країні, що дозволить-таки забезпечити повноцінний відпочинок наших найменших співгромадян. Адже оздоровчі заклади, з якими співпрацює КПІ ім. Ігоря Сікорського, до сезону готові й вже чекають на юних відпочивальників.

Підготував Володимир Школьнік

ПАМ'ЯТАЄМО

У кожному українському місті, селищі і селі в середині минулого століття постали скорботні монументи загиблим у війні 1941–45 рр.: військовим і мирним жителям, яких убили фашисти. Та увічнення тих скорботних подій відбувається і в наш час. Мандруючи Україною, раз по раз переконаюся, як багато невідомих сторінок в її історії, про які немає достовірної інформації, та й живих свідків стає все менше.

Про горюнів. З кінця XVI ст. на Сіверщині (нині Сумська обл.) відомі поселення горюнів. Хто вони і звідки прийшли – ще належить дослідити. Вважаються давньослов'янським населенням, яке зберегло самобутню культуру, мову й архаїчний побут з білоруськими, українськими та російськими елементами. Можливо, нащадки сіверян, корінного населення путивльського краю, чи переселенці з Білорусі. Чисельність їх поступово зменшується: на початок минулого століття – понад 20 тис., нині – менше десяти. Горюньську говірку можна почути в аудіо- та відеозаписах виконавиці місцевих пісень Лукерії Кошелевої.

Гарували-горювали, гинули і відроджувались знов

Велика трагедія. Кажуть, "горюн" – від слова "гарувати" чи "горювати". А того й іншого на їх долю випало чимало. Зокрема, у липні 1942 р. неподалік горюньського села Нова Слобода партизанське з'єднання Сидора Ковпака розгромило гітлерівські каральні загони і вийшло з оточення. Розлючені фашисти стерли село з лиця землі. Було вбито та спалено 586 його мешканців (у відомій з радянських часів білоруській Хатині майже вчетверо менше). Серед вбитих 120 дітей від трьох місяців до чотирнадцяти років, найстаршому загиблому було 86 років. 375 новослобідців загинули на фронтах війни. І лише в 1990-х у селі офіційно відкрили скромний меморіал.

Увічнення пам'яті. У 2004 р. президент України Л.Д. Кучма, перебуваючи на Сумщині, завітав до Нової Слободи, зустрівся з мешканцями і був вражений розповіддю про трагедію 1942 р. За його сприяння село газифікували, проклали асфальтову дорогу і спорудили пам'ятник жертвам Новосло-

бідської трагедії. Монумент називають "Дзвін скорботи" (архітектор А. Дейнека) – символ тривоги і радості. Це сучасна каплиця дзвоноподібної форми, куди кожен може прийти помолитися, поставити свічку. Купол виконаний у формі сльози, що впала з неба. В середині вогник – душі загиблих. Висота монументу – 14 м. На зовнішніх стінах – пам'ятні дошки з поіменним переліком усіх загиблих селян. Часто одне прізвище чи по батькові повторюються до 10 разів. З дня відкриття меморіал відвідали тисячі екскурсантів.

Збереження історії. Два роки тому в селі Нова Слобода відкрили Музей горюньської культури. Це – хата 1903 року, яку демонтували й реконструювали, та надвірні споруди – сарай, вітряк, криниця з журавлем, яма для зберігання збіжжя тощо, які розповідають про побут місцевих жителів кінця XIX – початку XX ст.

Хата традиційна: сіни, прямо – комора, праворуч – дві кімнати. У першій знаходиться піч, полик, хатне та кухонне начиння, зразки одягу, божниця. Зокрема, долівка в хаті була глиняною, хліб випікали на капустяному листі, взувалися в личаки, родини були багатодітними. Друга кімната – світла, або чиста. Тут приймали гостей, відбувалися значущі для родини події. Представлено колекцію вишитих рушників: "хата без рушника – що сім'я без дітей". Горюньські орнаменти – переважно квіткові червоного кольору, пишні "свадьобні", простенькі

"витирачі", рушник на божницю – "пелена" – обшивався візерунком не лише по низу, а й уздовж довгої сторони, полотно конопляне та лляне. На "жардині" – святковий одяг, на лавах – "коци" (ряднини), дерев'яне ліжко вбране подушками, до гака причеплена коліска (плетена чи дерев'яна); ікони з хати не продавали – вважалося гріхом.

Трудилися на совість. Горюни завжди були великими трудівниками. Їхні села славилися багатодітними сім'ями, особливо в 50–80-ті роки минулого століття. Тоді рідко в кого в родині було 2 дитини. В основному мали 3–5 дітей, а всім жителям села Нова Слобода були удостоєні почесного звання "Мати-героїня", бо народили і виховали по 10–12 дітей. Село пишається своїми трударями: за досягнуті успіхи 276 передовиків господарства були нагороджені орденами і медалями СРСР. Нині в Новій Слободі 1,5 тис. мешканців, але, як і раніше, багато дітей.

Щоб не забувалося. У селі в роки незалежності відновили традицію "Невсипущого Псалтиря" – цілодобового читання священних текстів: по черзі за розкладом у кожній хаті раз на півтора місяця у визначений час читають певну кафізму, яка складається з трьох частин: у кінці першої і другої моляться за здоров'я живих, а після третьої – за покійних православних.

Останнім часом культурою горюнів зацікавилися фольклористи, вони збирають автентичний матеріал, записують пісні та обряди. Нинішнє покоління не дає увратися історичній ниточці, що підтримує зв'язок з далекими предками.

Н. Вдовенко

Фестиваль ремесел на території Музею горюньської культури

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Головний редактор
Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Почесний редактор
В.В. ЯНКОВИЙ

Провідні редактори
В.М. ІГНАТОВИЧ
Н.Є. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка
матеріалів

О.В. НЕСТЕРЕНКО

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й. БАКУН

Коректор
О.А. КІПІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14,
корп. 15
Тираж 500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.